

Svensk dokumentation om liberaliseringen i Sverige

I den danske apoteksdebat henvises ofte til de svenske erfaringer med omreguleringen af apoteksmarkedet i 2009. De svenske erfaringer er blandede, og dette er belyst i en lang række rapporter, ikke mindst i de svenske myndigheders egen evaluering fra 2013 af omreguleringen. Dette notat giver en kort beskrivelse af og link til de centrale rapporter.

I maj 2013 publicerede den svenske offentlige myndighed Statskontoret en dybdegående slut-evaluering af omreguleringen under overskriften "Flere apoteker, men risiko for dårligere patientsikkerhed". Statskontoret konkluderer, at de ansattes mulighed for kompetenceudvikling og videreuddannelse bliver nedprioriteret efter omreguleringen. De apoteksansatte risikerer dermed forringede forudsætninger for at udføre korrekt receptekspedition og give borgerne faglig kompetent rådgivning om medicin. Denne tendens bekræftes i landsdækkende undersøgelser blandt de svenske apoteksansatte. Det resulterer ifølge Statskontoret i en risiko for forringet patientsikkerhed.

Også svenske forskere peger på, at liberaliseringen medfører risiko for, at det øgede fokus på mersalg af andre varer end lægemidler flytter fokus væk fra rådgivning og patientsikkerhed.

Mens der generelt er høj tilfredshed med apoteker og andre aktører i sundhedsvæsenet i Sverige, så viser flere før/efter-målinger, at flere svenskere er blevet utilfredse med servicen og kvaliteten af rådgivningen på apotekerne efter omreguleringen.

Sverige var før omreguleringen 1. juli 2009 et af de få lande i verden, hvor lægemiddeldistributionen blev varetaget af en statsvirksomhed. Ved omreguleringen blev ca. 2/3 af apotekerne i den statsejede virksomhed solgt, og efterfølgende er der givet 374 tilladelser til at åbne nye apoteker. Der var den første januar 2014 i alt 1.303 apoteker på det svenske apoteksmarked, og antallet af apoteker er således steget med 40 procent siden juli 2009.

Det er dog især øget konkurrence om de gode placeringer centralt i byerne, der har givet flere apoteker. Statskontorets seneste opgørelse (september 2012) viste, at 324 ud af 330 nyetablerede apoteker er etableret i byområder, 7 apoteker er etableret i bynære landdistrikter, mens der var 1 apotek færre i tyndt befolkede egne. Siden er flere udkantsapoteker lukket.

Frå marts 2013 blev apotekslukninger på landet tilladt efter forbud mod lukninger de første år efter omreguleringen. Med lukningen af apoteket i Lima i marts 2013 blev apotekslukninger en realitet. Siden har endnu to udkantsapoteker måtte dreje nøglen om, henholdsvis apotekerne Mårstrand og Brunkullan på Öland. Der er nu i alt omkring 110 landapoteker, der gerne må lukkes, hvis de ikke er rentable. For at prøve at modgå apotekslukninger har regeringen indført et nyt årligt tilskud på 20 millioner til landapoteker.

Tilgængeligheden til apotek er primært øget for svenskere, der i forvejen havde god tilgængelighed til apotek. Omkring 127.000 svenskere havde i 2012 20 minutter eller mere til nærmeste apotek – det er 6.000 mindre end ved starten af omreguleringen.

Omvendt oplever mange forbrugere, patientorganisationer og apoteksansatte, at tilgængeligheden til lægemidler er blevet forværret, fordi apotekerne ofte ikke har den ønskede medicin på lager og ikke kan skaffe den på under 24 timer. Det er netop et punkt, hvor den svenske udre-

der foreslår en række tiltag for at forbedre tilgængeligheden til medicin – eksempelvis at bedre tilgængelighed til medicin sikres ved skærpede lagerkrav til apotekerne.

Statskontoret skriver, at der i gennemsnit er sket en forøgelse af åbningstiden på 6,5 timer ugentligt siden omreguleringens start, så et gennemsnitsapotek i Sverige nu har åbent 52 timer om ugen. Et apotek i Danmark har i gennemsnit åbent i 54 timer hver uge.

Prisen for at få flere apoteksaktører på det svenske marked har været højere priser. Op til liberaliseringen forhøjede regeringen apoteksavancen med 460 mio. kr. ved at forhøje prisen på medicin uden patent med 10 kr. pr. pakning. Kun indgreb i prisdannelsen for originalmedicin efter patentudløb og krav om mere effektiv substitution til billigste kopi har bidraget til, at de svenske priser samlet set ikke er steget. Men disse ændringer i prisreguleringen kunne være gennemført helt uafhængigt af liberaliseringen af apotekerne. Samtidig er flere svenske apotekskæder blevet truet af myndigheden Läkemedelsverket med bøder, fordi de ikke altid tilbyder kunderne den billigste medicin, som reglerne kræver.

At den svenske liberalisering ikke har været uproblematisk er beskrevet i en række rapporter og udredninger fra svenske offentlige myndigheder og organisationer. Apotekerforeningen har nedenfor samlet en oversigt med link til de vigtigste af disse rapporter. I et separat notat er samlet links til udvalgte dele af den svenske mediedebat om liberaliseringen. [\[Se notatet om mediedebatten\]](#)

Oversigt med link til en række svenske evalueringsrapporter mv.

[Statskontoret, 2013: Evaluering - Flere apoteker, men risiko for dårligere patientsikkerhed](#)

Den svenske myndighed, Statskontoret, offentliggjorde d. 25. maj 2013 den endelige evaluering af omreguleringen af den svenske apotekssektor med overskriften "flere apoteker, men risiko for dårligere patientsikkerhed". Statskontoret konkluderer, at de fleste borgere har bedre adgang til lægemidler via flere apoteker og længere åbningstider. Dog er næsten alle nye apoteker etableret i byområder, hvor der i forvejen lå apoteker, og flere oplever at gå forgæves efter deres medicin. Rapporten konkluderer, at borgerne risikerer forværret patientsikkerhed. Omreguleringen har medført, at de apoteksansatte har forringede forudsætninger for at udføre korrekt receptekspedition og give borgerne faglig kompetent rådgivning om medicin. Rapporten konkluderer, at de ansattes mulighed for kompetenceudvikling og videreuddannelse bliver nedprioriteret efter omreguleringen. Der i gennemsnit er sket en forøgelse af åbningstiden på 6,5 timer ugentligt siden omreguleringens start, så et gennemsnitsapotek i Sverige nu har åbent 52 timer om ugen.

[Læs mere her](#)

[Statskontoret, 2012: Tilgængelighed til lægemidler og rådgivning er forringet](#)

Den svenske myndighed, Statskontoret, har afgivet delrapport om evaluering af omreguleringen af apotekssektoren i Sverige den 1. juni 2012. Statskontoret konkluderer, at tilgængeligheden til apotek er øget - antallet af apoteker og åbningstiderne er øget. Dog oplever kunderne oftere at komme forgæves på apoteket efter et lægemiddel, og de oplever også, at apoteket ikke kan levere lægemidlet inden for de krævede 24 timer. Statskontoret konstaterer endvidere, at apotekspersonalet har fået mindre tid til at yde information og rådgivning, og Statskontoret

advarer om manglende kompetenceudvikling og sikkerhed på apotekerne efter omreguleringen. En rundspørge blandt 1.500 apoteksansatte viser således, at 6 ud af 10 oplever brister i forudsætningerne for at udføre korrekte receptekspeditioner, og 6 ud af 10 finder, at de har få muligheder for at få tilstrækkelig kompetenceudvikling.

[Læs mere her](#)

[Riksrevisionen: Kritik af regeringens håndtering af omreguleringen](#)

Riksrevisionen offentliggjorde i maj 2012 en kritisk rapport om regeringens håndtering af omreguleringen af apotekerne i Sverige. Rapporten kritiserer manglende risikoanalyser af, om det liberaliserede marked virkelige ville kunne levere øget tilgængelig til lægemiddel, bedre service og tjenesteudbud samt lave længemiddelomkostninger, som var liberaliseringens formål. Statens informationer til Riksdagen om, hvordan salget af apotek blev gennemført var ikke fyldestgørende, hvilket skabte uro på markedet. Brister i regeringens styring af salgs- og liberaliseringsprocessen og manglende afklaring af vilkår og betingelser for salget førte endvidere til usikkerhed for markedets aktører.

[Læs mere her](#)

Riksrevisionen har i 2010 undersøgt, hvordan regeringen forberedte omreguleringen, og denne undersøgelse førte til kritik af, at reglerne var uklare, og at dyre it-løsninger stillede små apoteksejere ringere end de store kæder.

[Læs mere her](#)

[Chef for Riksrevisionen: Kritik af svenske liberaliseringer](#)

I januar 2014 udtalte chefen for den svenske Riksrevision, Claes Norgren, at svenske liberaliseringer af blandt andet apotekssektoren har kostet landet milliarder af kroner. Rigsrevisoren kritiserer den svenske regering for manglende risikoanalyser før liberaliseringerne og svingtende tilsyn med de liberaliserede erhverv. Riksrevisionens kritik har resulteret i, at de svenske socialdemokrater nu kræver, at Riksdagens forfatningsudvalg afklarer regeringens ansvar

[Læs kritikken fra chefen for Riksrevisionen her](#)

[Læs om Riksdagens forfatningsudvalgs undersøgelse her](#)

[Tillväxtanalys: Tilgængeligheden til apotek øget i byerne](#)

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser, Tillväxtanalys, har på opdrag af den svenske regering i december 2012 opdateret en tidligere analyse af geografisk tilgængelighed til lægemidler. Siden omreguleringens start og frem til september 2012 har der været en stigning i antallet af apoteker på 330 apoteker. 311 apoteker er etableret i byområder, og 19 apoteker er etableret i bynære länddistrikter. Ingen apoteker er etableret i tyndt befolkede egne. Tilgængeligheden til apotek er forbedret, og det skyldes altovervejende, at personer, der tidligere havde høj eller meget høj grad af tilgængelighed, har fået denne forbedret. Ca. 127.000 svenskere har i 2012 20 minutter eller mere til nærmeste apotek – det er 6.000 mindre end ved starten af omreguleringen. Kun 7 nye byer har fået etableret apotek siden omreguleringen – det drejer sig om Fisksåtra, Älmsta, Insjön, Grebbestad, Mellbystrand, Skärhamn og Surte.

[Læs mere her](#)

[Tillväxstanalys: Priser påvirket af modsatrettede effekter](#)

Tillväxstanalys har på opdrag af den svenske regering i december 2012 også opdateret deres analyse af prisudviklingen på lægemidler. Konklusionen er, at omreguleringens samlede effekt har givet svenskerne lavere lægemiddelpriser. Imidlertid er det skærpede regler om substitution af generiske lægemidler og tvungne prisnedsættelser på originalmedicin efter patentudløb, der isoleret set har sænket lægemiddelpriserne, og disse tiltag kunne være gennemført uden salg af de svenske apoteker. Forhøjelsen af generika-avancen med 10 svenske kroner per pakning, der blev gennemført for at få flere købere til de tidligere statsejede apoteker, har derimod isoleret set øget priserne på generiske lægemidler.

[Læs mere her](#)

[Statsudreder: Tilgængeligheden til medicin skal forbedres](#)

Udreder Sofia Wallström offentliggjorde i oktober 2012 første del af betænkningen om omreguleringen af apotek i Sverige med delbetænkningen "Pris, tilgængelighed og service – fortsatt utveckling av läkemedels- och apoteksmarknaden". Betænkningen indeholder blandt andet forslag til en ændret prisfastsættelse på originallægemidler, forslag om bedre tilgængelighed til apotek og forslag til ændringer i modellen for generisk substitution.

I betænkningen findes en længere udredning af 24-timersreglen. Det konstateres, at mange patientorganisationer og en betydelig andel af apotekspersonalet oplever, at forudsætningerne for at kunne udlevere medicin med det samme, uden at kunderne må gå forgæves, er blevet forringet efter omreguleringen. Der er i betænkningen en del forslag til, hvorledes problemerne kan formindskes. Den nye statsudreder, Anna Märta Stenberg, der har overtaget jobbet, efter Sofia Wallström blev ny chef for Läkemedelsverket, skal aflevere sin endelige betænkning om omreguleringen af apotekerne i Sverige i april 2014.

[Læs mere her – hele rapporten](#)

[Skatteverket: Apotekskæder overfører penge til lavskattelønde via høje rentebetaling](#)

Den svenske regering bad - blandt andet på baggrund af historier om, at nogle apotekskæder overfører penge til lavskattelønde via høje rentebetaling på gæld - Skatteverket undersøge, hvordan virksomheder inden for velfærdssektoren foretager rentefradrag, og om de benytter andre metoder til skatteplanlægning. Skatteverkets endelige rapport er fremlagt i december 2012. Konklusionen er, at apotekskæderne overfører penge til lavskattelønde via høje rentebetaling på gæld, og at der ikke er tegn på andre former for skatteplanlægning. Regeringen har tidligere meldt ud, at den ønsker såkaldt tvivlsom og aggressiv skatteplanlægning ulovliggjort.

[Læs mere her](#)

[IVO: Omfattende kritik af dosispak-firmaer – patientsikkerhed i fare](#)

Den svenske tilsynsmyndighed "Inspektionen för vård och omsorg" (IVO) har den 31. januar 2014 færdiggjort en stor undersøgelse af problemerne for det svenske dosispak i ti forskellige svenske regioner. IVO konkluderer, at der skal ske praksisændringer i flere regioner for at sikre den rette patientsikkerhed. Dosispakleverandøren Apotekstjänst havde indgået aftale om dosisleverancer i ni länsting (regioner). IVO giver anmærkninger til både Apotekstjänst og myndighederne i de ni regioner.

Regionerne får kritik for ikke at have foretaget de rette risikoanalyser inden udliciteringen. IVO er meget kritiske over for Apotekstjänst, som ikke har haft de rette systemer til at sikre

overholdelse af reglerne. Apotekstjenst og de ni regioner har indtil 30. marts 2014 til at indberette, hvad de har gjort for at imødegå problemerne. Samt at fremlægge en tidsplan for løsningen af problemerne.

[Læs mere her](#)

Farmaciforbundet: Alarmerende brister i kompetenceudviklingen

Farmaciforbundet offentliggjorde i december 2013 den seneste årlige kompetencebarometer for personalet på de svenske apoteker. Overskriften var "alarmerende brister i apotekernes kompetenceudvikling". 53 procent af personalet mener ikke, at de får tilstrækkeligt med kompetenceudvikling til at kunne udføre deres arbejdsopgaver på et niveau, der er sikkert for medicinbrugere. Mere end 80 procent mener ikke, de har tilstrækkelig tid til at holde sig ajour og blive udviklet i arbejdet. Farmaciforbundet kræver, at den offentlige myndighed Läkemedelsverket fremover skal inspicere og måle forholdene for kompetenceudvikling for at sikre basal patient-sikkerhed.

[Læs mere her](#)

Farmaciforbundet: kompetenceudviklingen er mindsket

Farmaciforbundets årlige kompetencebarometer fra december 2012 viser, at apotekspersonalets kompetenceudvikling er mindsket. Mere end halvdelen mener ikke, de modtager tilstrækkelig kompetenceudvikling til at kunne klare deres opgaver på en sikker måde over for forbrugerne. Over 80 procent mener ikke, de har tilstrækkelig tid til at holde sig ajour og blive udviklet i arbejdet.

[Læs mere her](#)

Arbejds miljøbarometer 2013: Mere stress, hårdere arbejdsmiljø og stor opslidning

Arbejds miljøbarometeret fra Farmaciforbundet fra august 2013 viser, at mere end hver anden ansat på de svenske apoteker ikke mener, at de har tilstrækkelig med tid til at rådgive om kunderne anvendelse af lægemidler. Derudover frygter 31 procent af receptarierne fejl i recepthåndteringen på grund af tidsmangel. Over halvdelen af medarbejderne mener, at de er blevet mere stressede end året før, og at arbejdsmiljøet totalt set er forværret siden 2012. Dermed fortsætter den negative udvikling i arbejdsmiljø fra 2012. I forlængelse af offentliggørelsen af Arbejds miljøbarometer 2013 har formand og viceformand for Farmaciforbundet (den svenske fagforening for apoteksansatte) kritiseret arbejdsforholdene i meget stærke vendinger. De påpeger liberaliseringen af det svenske apoteksmarked som den helt store årsag til de forværrede arbejdsforhold.

[Læs beretningen fra Farmaciforbundets to talskvinder her](#)

Arbejds miljøbarometer 2012: Ikke tid til at rådgive om medicinen

Arbejds miljøbarometeret fra Farmaciforbundet fra maj 2012 viser, at to tredjedele af medarbejderne synes, at arbejdsmiljøet er forværret det seneste år. Kun en ud af fire vil anbefale nogen, de kender, at arbejde i apoteksbranchen. Knap 80 procent mener, at arbejdsklimaet er blevet hårdere. Stressniveauet angives at være højt, og arbejdsstyrken knap, og mange ansatte opgiver deres frokostpause. En ud af fem apoteksansatte oplever mindst en gang om ugen at måtte undvære frokostpausen på grund af høj arbejdsbelastning. Godt 60 procent mener, at de ikke har tilstrækkelig tid til at rådgive om medicinen på grund af arbejdspress.

[Læs mere her](#)

[Farmaciforbundet: Øget fokus på mersalg frem for faglig rådgivning](#)

Farmaciforbundet har – ud over forringet service, ringere adgang til medicin, dårligere arbejdsmiljø og kompetenceudvikling – også peget på det problematiske i, at der er kommet øget fokus på mersalg frem for faglig rådgivning.

[Læs mere her](#)

[Farmaciforbundet: 24-timersreglen brydes oftere nu end før omreguleringen](#)

Farmaciforbundets formand, Carina Jansson, tilkendegiver i en kommentar til regeringens beslutning om at udrede 24-timers-reglen, at reglen langt oftere brydes nu end før omreguleringen. Farmaciforbundet mener, der skal oprettes et nationalt register over alle apotekernes lagerbeholdninger, således at den enkelte patient kan vejledes til hurtigt at finde den medicin, vedkommende har brug for.

[Læs mere her](#)

[Apotekskæders skattetænkning underkendt](#)

Skatteverket i Sverige har underkendt rentefradrag på koncerninterne lån hos Medstop og Apotek Hjärtat.

[Læs mere](#)

[Tandvårds- og läkemedelsförmånsverket: Apoteker bryder substitutionsregler](#)

Myndigheden Tandvårds- og läkemedelsförmånsverket (TLV) har i 2013 kritiseret flere kæder af apoteker i Sverige for brud på reglerne for substitution. I februar og marts 2013 undersøgte de svenske myndigheder kæden Kronans Droghandel. Patienterne havde ikke fået den billigste medicin udleveret. Kæden Apotek Hjärtat har også brudt reglerne, og det har i begge kæders tilfælde kostet patienter og det offentlige over 200.000 kr. TLV truer kæderne med store bøder.

Apotek Hjärtat hjertet undskylder sig med, at substitutionssystemet er kompliceret at håndtere.

[Læs TLV's afgørelse mod Kronans Droghandel](#)

[Læs TLV's afgørelse mod Apotek Hjärtat](#)

[TLV: Seks millioner i bødeforlæg til kæde for brud på substitutionsregler](#)

Myndigheden Tandvårds- og läkemedelsförmånsverket (TLV) har givet kæden Apoteket AB bødekraft på seks millioner kroner for brud på reglerne for substitution. Apoteket AB har fejlagtigt ladet det offentlige betale forskellen i pris, når kunden vil have et andet præparat end det med lavest pris. Apoteket AB har i september 2013 kostet det offentlige to millioner kroner. Kæden har også brudt andre regler. I juli og august har de solgt den billigste substitutionsmedicin baseret på den billigste pris per pakke frem for billigste pris per tablet, som er det korrekte.

[Læs mere her](#)

[Læs mere om Apoteket AB's brud på substitutionsreglerne](#)

[Øget koncentration på det svenske apotekmarked](#)

Den finske grossist, Oriola-KD, der i forvejen ejer den svenske apotekskæde Kronans Droghandel overtager nu også en anden svensk apotekskæde - Medstop - fra den internationale kapitalfond Segulah. Medstop og Kronans Droghandel har tilsammen 21 procent af markedets andelen – i alt 290 apoteker og cirka 1.900 ansatte. Sveriges hidtil største apotekskæde, kapital-

fondsejede Apoteket Hjærtat med 270 apoteker, opkøber samtidig en anden kapitalfondsejet kæde, Vårdapoteket, som har 27 apoteker primært i forbindelse med sygehuse og lignende. Begge opkøb kan ses som endnu nogle skridt i retning af den ventede konsolidering og koncentration på det svenske apoteksmarked med opkøb og måske apotekslukninger.

[Læs mere om Kronans Droghandels køb her](#)

[Læs mere om Apotek Hjærtats køb her](#)

[Sveriges Apotekerforening: Tilfredsheden med apotek er høj](#)

Ifølge en måling fra TNS-SIFO bestilt af Sveriges Apoteksforening er den samlede tilfredshed med apotek på 76 % i 2. kvartal 2012, hvilket er omtrent det samme som i 3. kvartal 2010, hvor målingen blev foretaget første gang. Målingen er altså ikke foretaget før liberaliseringen.

[Læs mere om tilfredshed](#)

[Konsumentverket: Den samlede tilfredshed med apotek er faldet](#)

En rapport fra den svenske forbrugerstyrelse (Konsumentverket) viser, at forbrugerne oplever, at kvaliteten af rådgivning og vejledning på apotek er faldet betydeligt siden omreguleringen. Således er den samlede tilfredshed med apotekerne faldet fra 95 pct. af forbrugerne før omreguleringen til 77 pct. af forbrugerne efter omreguleringen. 65 procent af de kunder, som har købt receptmedicin på apotek er enig i, at personale har viden om produktet, mens 56 procent er enig i, at personalet kan give råd, når man er usikker på et spørgsmål vedrørende receptfri medicin. Før omreguleringen var tallene henholdsvis 83 procent og 77 procent. Vurderingen er, at den farmaceutiske kompetence er blevet udvandet i takt med åbningen af mange nye apoteker. I undersøgelsen fremgår det endvidere at flere forbrugere (11 procent) angiver at have ventet mere end 24 timer på at få udleveret receptpligtig medicin (før omreguleringen var denne anden 4 procent). Forbrugerne finder det positivt, at der er kommet flere apoteker, længere åbningstid og at udbuddet af håndkøbsmedicin er blevet større, men tilgængeligheden til lægemidler er blevet forringet.

[Læs mere her](#)

[SKI: Tilfredshed med apotek lavere for de private aktører](#)

Svenskt kvalitetsindex, SKI, fra december 2012 viser et kundetilfredshedsindeks med Apoteket AB på 73,6 mens kundetilfredshedsindekset for de private aktører ligger på 72,7. Kunderne oplever ikke nogen gennemgående kvalitetsforøgelse efter omreguleringen. Forventningerne til omreguleringen var høje, og samtidig oplever kunderne forringelser i leveringssikkerheden og generisk substitution. I 2011 viste SKI's kundetilfredshedsindeks et markant fald i kundetilfredsheden i forhold til før omreguleringen.

[Læs SKI for 2012 her](#)

[Læs SKI for 2011 her](#)

[Gigtforeningen: Anmeld apoteker, der ikke overholder 24-timersreglen](#)

Formanden for gigtforeningen i Sverige, Anne Carlsson, opfordrer i en pressemeddelelse sine medlemmer til at anmelde apoteker, der ikke overholder reglen om at fremskaffe al medicin inden for 24-timer, til Lægemedelstyrelsen. Formanden har – ligesom mange af foreningens medlemmer, gentagne gange oplevet, at apotekerne ikke overholder 24-timers reglen.

[Læs mere her](#)

[GEOMATIC: Afstand til apotek forkortet 150 meter](#)

En undersøgelse fra GEOMATIC viser, at den gennemsnitlige afstand til apotek er faldet med 150 meter siden omreguleringens start – det svarer til 3 mio. kr. per meter i øgede lægemiddelpriser. Den gennemsnitlige afstand er 3,9 km. i Sverige, mens den er 3,8 km i Danmark.

[Læs mere her](#)

[Staten: Aftale om medicinudleveringssteder i tyndt befolkede områder forlænget](#)

Det er meldt offentligt ud, at der vil ske en forlængelse af aftalen mellem staten og Apoteket AB om en videreførelse af de såkaldte apoteksombud (medicinudleveringssteder i tyndt befolkede egne). Den tidligere aftale ville udløbe 1. juli 2012. Medicinudleveringsstederne er dermed indtil videre sikret.

[Læs mere her](#)

[Tre udkantsapoteker i Sverige er lukket efter liberaliseringen](#)

Udkantsapoteket på øen Mårstrand lukkede i januar 2014. Hermed lukker det tredje apotek i rækken af de 110 svenske udkantsapoteker, som ikke længere er beskyttet imod lukning efter liberaliseringen. Tidligere er apoteket Brunkullan på Öland og apoteket i Lima også lukket.

[Læs mere her](#)

[Kronans Droghandel: Vi vil lukke urentable landapoteker](#)

Den svenske apotekskæde Kronans Droghandel truede ultimo 2012 Socialdepartementet med at lukke apoteker i landsbyer (glesbygd), hvis ikke apotekskæden fik tilskud til at opretholde driften af urentable landapoteker. Med lukningen af apoteket i Lima i marts 2013 blev truslen og dermed apotekslukninger i landområder en realitet.

[Læs mere her](#)

[Læs om lukningen i Lima](#)

[Regeringen nødsaget til at indføre tilskudsordning for udkantsapoteker](#)

På finansloven for 2013 har regeringen oprettet en tilskudsordning med et årligt tilskud på 20 mio. kr. for at bevare apoteker i landområder. Der er i alt omkring 110 landapoteker, der gerne må lukkes, hvis de ikke er rentable. Apoteker, der ligger mere end 20 km fra nærmeste apotek og har en lægemiddelomsætning over 1 men under 10 millioner kroner, vil kunne modtage tilskud.

[Læs mere her](#)

[Se de 110 landapoteker](#)

[Lægemiddelverket: Rådgivning om håndkøbslægemidler mangelfuld og fejlågtig](#)

En undersøgelse fra Lægemiddelstyrelsen i Sverige viser, at dagligvarebutikkens og apotekers rådgivning om håndkøbslægemidler er mangelfulde eller direkte fejlågtige. I undersøgelsen indgår 300 apoteker og 800 butikker. 2 ud af 3 dagligvarebutikker rådgav om håndkøbsmedicinen på trods af, at de alene må henvise til apotek for en sådan rådgivning. I 9 procent af tilfældene foreslog personalet i dagligvarebutikker en gravid kvinde direkte uegnede lægemidler. Det tilsvarende tal for apoteker var 1 procent. Lægemiddelstyrelsen vil blandt andet sætte fokus på uddannelse hos dagligvarebutikkerne, om hvad personalet må og ikke må i forbindelse med salg af lægemidler. Sveriges Apotekerforening er oprørte over, at der finder vejledning sted i dagligvarebutikker.

[Læs mere her](#)

[Ulovligt salg af medicin i svenske butikker](#)

Efter liberaliseringen i Sverige sælger butikker i Stockholm ulovligt medicin uden tilladelse fra myndighederne. Det viser en stikprøve blandt 18 butikker. De svenske medier har haft fokus på, om medicinen kan stamme fra apoteker, hvor svindet er steget kraftigt siden liberaliseringen.

[Læs mere](#)